

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง วิกฤตกระจายเสียงเพื่อการพัฒนา : การผลิตละครวิทยุเฉลิมพระเกียรติชุด “บุชาพ่อด้วยการพอ” นั้น มีรายละเอียดด้านระเบียบวิธีวิจัย ประกอบด้วย

1. รูปแบบการศึกษา
2. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา
3. การกำหนดประชากร
4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์และนำเสนอผลการศึกษา

รูปแบบการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง วิกฤตกระจายเสียงเพื่อการพัฒนา : การผลิตละครวิทยุเฉลิมพระเกียรติชุด “บุชาพ่อด้วยการพอ” นี้ ใช้รูปแบบของการศึกษาวิจัยเป็นประเภทเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้การเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ทั้งกับผู้ผลิตและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการผลิตละครวิทยุเฉลิมพระเกียรติ ชุด “บุชาพ่อด้วยการพอ” ในทุกขั้นตอน นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วมของผู้วิจัย (Participant Observation) เนื่องจากผู้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการผลิตละครวิทยุเฉลิมพระเกียรติ ชุด “บุชาพ่อด้วยการพอ” และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ของบทละครวิทยุเฉลิมพระเกียรติชุด “บุชาพ่อด้วยการพอ” อีกด้วย

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ใช้ข้อมูลในการวิเคราะห์ 2 ลักษณะ ประกอบด้วย

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก กับผู้ผลิตและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการผลิตละครวิทยุเฉลิมพระเกียรติ ชุด “บุชาพ่อด้วยการพอ”
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) แบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ

2.1 เอกสารทางราชการ รายงานการประชุม ตำรา เอกสาร สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชน ละครวิทยุ และแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 บทละครวิทยุทั้ง 3 เรื่อง คือ เรื่อง ด้วยรักจากแผ่นดิน, บุญที่ปลูก และ แสงส่องเมือง ที่ใช้ในการแสดงละครวิทยุเฉลิมพระเกียรติชุด “บูชาพ่อด้วยการพอ”

2.3 สำเนาเทปออกอากาศของละครวิทยุเฉลิมพระเกียรติชุด “บูชาพ่อด้วยการพอ” ทั้ง 3 เรื่อง

2.4 ภาพข่าว และวิดีโอทัศน์บันทึกการแถลงข่าว

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ผู้ผลิต และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการผลิต โดยประชากรจะเป็นบุคคลผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informat) และเป็นแบบเจาะจงกลุ่มตัวอย่าง (Purposive Sampling) โดยแบ่งประชากรเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1.1 ผู้ผลิตระดับนโยบาย คือ คณะกรรมการประชาสัมพันธ์งานฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี โดยสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งประชากรกลุ่มนี้ประกอบด้วย

1.1.1 คุณหญิง สนิทใจศิริ อธิบดีอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

1.1.2 จันทิมา เชนสงวน ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

1.2 ผู้ผลิตระดับปฏิบัติการ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1.2.1 ผู้ผลิตระดับปฏิบัติการที่เป็นหัวหน้าคณะละครวิทยุ ประชากรกลุ่มนี้ประกอบด้วย

(1) สมสุข กัลย์จาฤก หัวหน้าคณะละครวิทยุ คณะกันตนา

(2) กัลยา ทิณพงษ์ หัวหน้าคณะละครวิทยุ คณะเกศทิพย์

(3) วีระ ลิมปพันธ์ หัวหน้าคณะละครวิทยุ คณะ2-1-3

(4) ไสภิต ลีวิชัย (นุช ไสภิต) หัวหน้าคณะละครวิทยุ คณะนุชและ

สหาย

1.2.2 ผู้ผลิตระดับปฏิบัติการที่ร่วมผลิตละครวิทยุชุดนี้ ประชากรกลุ่มนี้ประกอบด้วย

(1) ชูศักดิ์ สุธีธรรม ผู้กำกับการแสดง

(2) สุมาลี ชาตภูมิอดล ผู้ประสานงานการแสดงและคัดเลือกนักแสดง

- (3) อรุณี แดงพันธ์ ผู้ประสานงานจากกรมประชาสัมพันธ์
- (4) คม ขาวทอง ผู้เขียนบท เรื่อง บุญที่ปลูก และ แสงส่องเมือง
- (5) จุฑาพร ปรัชญาประลัย ผู้เขียนบท เรื่อง ด้วยรักจากแผ่นดิน
- (6) ยืนยง โอภากุล ผู้ประพันธ์เพลง
- (7) ภูมินทร์ เจริญพงศ์ ผู้ลงเพลงและดนตรีประกอบ
- (8) รัตนา บุรณพิมพ์ นักแสดงละครวิทยุอาวูโส เรื่อง “ด้วยรัก... จากแผ่นดิน”
- (9) จีรภา ปัญจศิลป์ นักแสดงละครวิทยุอาวูโสเรื่อง “บุญที่ปลูก”
- (10) มุกิตา อธิพิณ นักแสดงละครวิทยุอาวูโสเรื่อง “แสงส่องเมือง”
- (11) ดอม เหวระกูด นักแสดงละครวิทยุ เรื่อง “ด้วยรัก... จากแผ่นดิน”
- (12) เอมี่ กลิ่นประทุม นักแสดงละครวิทยุเรื่อง “บุญที่ปลูก”
- (13) วรทยา นิลคูหา นักแสดงละครวิทยุเรื่อง “แสงส่องเมือง”

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยจึงกำหนดเครื่องมือที่ใช้ให้สอดคล้องกับรูปแบบการวิจัย โดยผู้วิจัยใช้วิธีการประกอบด้วย

1. สัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Inter-view) ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย
 - 1.1 เครื่องบันทึกเสียง
 - 1.2 กล้องถ่ายรูป และกล้องบันทึกเทปวิดีโอ
 - 1.3 แบบสัมภาษณ์ โดยมีแนวคำถาม ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ซึ่งมีเนื้อหาของแนวคำถามสำหรับผู้ผลิตดังนี้
 - 1) นโยบาย กรอบแนวคิด เจตนารมณ์ ความคาดหวังของกระบวนการผลิตละครวิทยุเฉลิมพระเกียรติชุด “บูชาพ่อด้วยการพอ”
 - 2) หน้าที่ ความรับผิดชอบในกระบวนการละครวิทยุเฉลิมพระเกียรติชุด “บูชาพ่อด้วยการพอ”
 - 3) การปฏิบัติงานจริงในกระบวนการละครวิทยุเฉลิมพระเกียรติชุด “บูชาพ่อด้วยการพอ”

- 4) ประสพการณ์ ปัญหา อุปสรรค ที่ได้รับในกระบวนการละครวิทยุเฉลิมพระเกียรติชุด “บุชาพ่อด้วยการพอ”
 - 5) ข้อคิดเห็นในการเปรียบเทียบ ระหว่างกระบวนการละครวิทยุเฉลิมพระเกียรติชุด “บุชาพ่อด้วยการพอ” กับ กระบวนการผลิตละครวิทยุทั่วไป
 - 6) ความรู้สึกในฐานะการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่สื่อมวลชน และสื่อมวลชนเพื่อการพัฒนา ในการมีส่วนร่วม ในกระบวนการละครวิทยุเฉลิมพระเกียรติชุด “บุชาพ่อด้วยการพอ”
 - 7) ประเมินตนเองด้านการผลิต ในกระบวนการละครวิทยุเฉลิมพระเกียรติชุด “บุชาพ่อด้วยการพอ”
 - 8) ความคาดหวังด้านผลตอบรับที่ผู้รับฟังจะได้รับ จากการฟังละครวิทยุเฉลิมพระเกียรติชุด “บุชาพ่อด้วยการพอ”
 - 9) ข้อคิดเห็นในการพยากรณ์แนวโน้มอนาคตของละครวิทยุ และละครวิทยุในวาระพิเศษ รวมถึงการใช้สื่อวิทยุเพื่อการพัฒนา
2. วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ของบทละครวิทยุเฉลิมพระเกียรติชุด “บุชาพ่อด้วยการพอ” ทั้ง 3 เรื่อง คือ เรื่องด้วยรัก..จากแผ่นดิน บุญที่ปลูก และ แสงส่องเมือง

การวิเคราะห์และนำเสนอผลการศึกษา

ผู้วิจัยจะใช้กรอบแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ในบทที่ 2 สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีทั้งหมด แล้ว จึงนำเสนอข้อมูลในลักษณะการบรรยายเชิงพรรณนา (Description Analysis) โดยผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษาวิจัย ออกเป็น 3 ส่วน เพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ตั้งไว้ และง่ายต่อการทำความเข้าใจผลการศึกษาวิจัย ซึ่งประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 เป็นผลการศึกษาของ แนวคิด เจตนารมณ์ กระบวนการผลิต การประเมินตนเองของผู้ผลิต ในการผลิตละครวิทยุเฉลิมพระเกียรติ ชุด “บุชาพ่อด้วยการพอ”

ส่วนที่ 2 เป็นผลการวิเคราะห์ เนื้อหาละครวิทยุเฉลิมพระเกียรติชุด “บุชาพ่อด้วยการพอ” กับการนำมาใช้ในงานวิทยุกระจายเสียงเพื่อการพัฒนา

ส่วนที่ 3 เป็นผลการศึกษาของการเปรียบเทียบกระบวนการผลิตระหว่างละครวิทยุทั่วไป กับละครวิทยุเฉลิมพระเกียรติ ชุด “บุชาพ่อด้วยการพอ”